

From: ERJK List <erjk@riigikogu.ee>

Sent: 04 September 2026 15:48

To: Hendrick Rang

Cc: ERJK List <erjk@riigikogu.ee>

Subject: RE: Pöördumine

Meie kiri nr 31-2/26-28/2

Lp Hendrick Rang

Erakondade Rahastamise Järelevalve Komisjoni esimehe Heiki Sibula ülesandel vastan Teie pöördumisele järgmist:

Erakonnaseadusest tulenevalt teostab Erakondade Rahastamise Järelevalve Komisjon (ERJK) järelevalvet erakondade, mitte tavapäraste mittetulundusühingute rahastamise üle. Seetõttu ei kuulu ühingule enne erakonnana registreerimist laekunud tulud ja tehtud kulud ERJK kontrolli alla. See tähendab muu hulgas, et enne erakonnana tegutsemist saadud annetustele ei kohaldata tagasiulatuvalt erakonnaseaduses erakonna annetustele kehtestatud piiranguid.

Samas tuleb arvestada, et erakond on eraõiguslik juriidiline isik, kellele kohaldatakse mittetulundusühingute seadust erakonnaseadusest tulenevate erisustega. Erakonnana tegutsema hakkamisel kohaldub ühingule seega erakonnaseadus, sealhulgas erakonna lubatud tuluallikaid ja keelatud annetusi puudutav regulatsioon.

Tavalise mittetulundusühingu erakonnana registreerimisel ei teki küll uut ega teist liiki juriidilist isikut. Tegemist on jätkuvalt sama juriidilise isikuga ning formaalselt ei toimu vara üleandmist ühelt juriidiliselt isikult teisele.

Justiitsministeeriumi varasema seisukoha järgi ei välista see siiski erakonnaseaduse laiemat, rahastamispiirangute eesmärgist lähtuvat tõlgendamist. Sellise tõlgenduse kohaselt tuleb vältida olukorda, kus erakond saaks enne erakonnana registreerimist tegutsenud ühingu kaudu enda käsutusse vara, mida erakonnaseaduse kohaselt käsitletakse keelatud annetusena. Erakonnaseaduse kohaselt võib erakond saada tulu üksnes seaduses lubatud allikatest.

Soovitame erakond asutada erakonnaseaduses ettenähtud korras.

Lisaks soovitame tutvuda Erakond Parempoolsed arvamusega Erakonnaseaduse ja krediidasutuste seaduse muutmise seaduse eelnõu seletuskirja lisas lk 9 p 2:

(<https://www.google.com/goto?url=CAESiAEB6zswFbx8iW20CKJzEyV8DBFMCF-tUFMxwVR01-dl6sfxyCdAmcReUGDz2nsziZmGNuo0uYQRwrOeqHN2Q8soJbhMRkF7TlbcGzm8q5ULzKL2-gCyqEfRXw0GmRndCbKGAyY6ShK86tkcKEvl9K96pSiofW0UI-z1K2nNjZHkc2stVWEhGCj>).

Lugupidamisega

Zoja Masso

finantsnõunik

Erakondade Rahastamise Järelevalve Komisjon

tel: +372 631 6640 • mob: +372 5887 6690

zoja.mass@riigikogu.ee